

Bomhai Bóh!

Sy-li spěval,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj móeny
Lubosc ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwosć da.

Njech ty spěvaš,
Swérnje dželaš
Wśedne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana,
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrěw će

HSERBSKE NJEDŽELSKIE LOPJENO.

Wudawa žo kóždu žobotu w Smolerjez knihiczhczeřni w Budyschinje a je tam sa schtwortlētnu pschedplatu 40 pj. dostacž.

Sexagesima.

Ezech. 33, 10—16.

Prawdoſcz a žud je wobtwierdzenje Božeho stoła, tak steji pižane w psalmowych knihach; ale k temu je pschistajene: mróczele a czemnoſcz je wokoło njeho. To placzi tež hishcze po tym, so je Jezuš Chrystus, świetlo świata, do tuteho świata pschischol. Tehodla tež se światym japoschtołom Pawołom prajimy: kąt k njedopytanju ſu Boże žudzenja a k njewuſledzenju jeho pucze! S czeho tuta czemnoſcz pschiindze? S džela ſ teho, so ſu myſle wulkeho Boha w njebjeſach nam czlowiekam na ſemi pschewyſoče, ſ džela ſ teho, so my Bože myſle, hacžrunje je Bóh je nam tak ſjewił, so mohli je ſrojmicz, ſpósnacz njechamy. Bože žudzenje je někotremužkuſi k naſtorkej; něchtóžkuſi dweliuje nad Božej prawdoſczu, hacžrunje žo ta ſama jaſnje žweczi. Tola pał placzi: prawdoſcz a žud ſtaj wopravdze wobtwierdzenje Božeho stoła. Hdyž žo na Božej prawdoſczi a na jeho žudzenju myſlich, dha žo wyžoki ſtol Boži psched twojimaj wočomaj ſhabla, a tón ſenjes, kąt na tym ſtole ſedzi, nad tobu žaneje mozy wjazy nima. S teho ſpósnajemy, czehoodla tón ſenjes ſwojemu profecze kaže, so by psched tym ludom, kąt rjeſnje: tón ſenjes njebudzi prawje, ſa Božu prawdoſcz ręczał. Haj,

Tón ſenjes prawje žudzi,

1. hdyž praweho, kąt ſloſcz czini, ſacziſnje, a
2. hdyž bjesbóžnemu, kąt žo wobroczi, wodawa.

1. Lud rjeſnje: tón ſenjes prawje njebudzi, hdyž praweho, kąt ſloſcz czini, ſacziſnje, hdyž jemu to njepchiliczi, so je pobožny był. Lud wopak žudzi. Wón njerosymi, ſchto to rěka: ſloſcz czinicz. Schtóž je žo ſ Boha narodził, njeczini hréch, praji ſwiaty japoschtoł. S tym njepraji, so ſ zyla njehrëſhi. A Bóh we ſwojim ſłowje, kotrež k profecze rjeſnje, njepraji: hdyž prawy ſhřeſchi, dha jemu niczo njepomha, so je pobožny był, wón to prajicz njemóže. Njeje to Davitej, kąt je pjatu a ſchēſtu kaſnju pschedstupił, niczo pomhało, so je pobožny był? Hdyž njebu pobožny był, by Bóh jemu potom Nathana do domu pofał? Njeje to Pětrej, kąt je tsi krócz ſwojego ſenjesa ſaprę, niczo pomhało, so je pobožny był? Hdyž njebu pobožny był, dha njebu tón ſenjes na njeho poſladal, dha njebu khabon jemu spěval. Davit a Pětr ſhřeſchischtaj ſe ſlaboſeže, ſ pschedhwatanjom, w hodžinje ſpytowanja. Schtóž ſloſcz czini, temu njedyrbí to niczo pomhač, so je pobožny był, to rěka: ſchtóž ſ dobrym wjedzenjom a ſ dobrej wolu ſloſcz czini, tón dyrbí wumrjecz we ſwojej ſloſceži.

Móže dha žo to prawemu ſtač? O haj, czerňje móža dobre ſymjo ſaduſycz; dobrý ſpocžat, kotrež ſym czinili, móže žo ſadžeržecz, haj móže žo wróćicz. Schtóž ſaſtanje k Bohu žo modlicz a na ſwojim wuſwjeczenju dželacz, w teho wutrobje ſkónczne ſloſcz dobywa; ſchtóž žo na ſwoju prawdoſcz ſpuscheža, kaž ſamoprawy farisejſki, w teho ſnutſkownym žo mozy žiwenja hacža, tón Boha a Bože kraleſtwo wjazy njepjta, tón ſam ſe ſobu ſpoſojny we ſebi ſamym wotpocžuje a žo ſkónczne wot Boha

wotwobroczi. Ssudzi tón knjes njeprawje, hdýž tajkim jich předawštu pobožnoſć njeſchiliczi? Woprawdze, tón knjes prawje ſudzi, hdýž praweho, kiž ſloſcę czini, ſacziſnje. Ale tež

2. hdýž bjesbóžnemu, kiž ſo wobroczi, wodawa. Lud hinač ſudzi: hdýž bjesbóžny ſo wobroczi, dha měni, ſo je to jeho ſchoda, ſo je bjesbóžny był, wón dyrbi ſwojego hrécha a pſcheſtupjenja dla na pſchezo a węczne wusamkjeny bycz wot Bożeje hnady. Tich wjese je tutego měnjenja. Niz jeno farisejſzy ſu ſo něhdyl hóřſchili, ſo je tón knjes hréſchnikow pſchijak; tež dženſniſchi džen je jich híſhce doſcz, kotrejmyž ſo njeſlubi, ſo ſo khudym evan- gelijon předuje a ſo ſo ſprózni a wobceženi pſcheprøſcheja. Niedyrbjało bjesbóžnemu wodate bycz? Komu dha mohlo ſo potom híſhce wodacž? Hdze dha je jedyn, kiž njeby wodacža potřebny był? Hdze je prawy mjes tymi nje- prawnymi a hréſchnikami? Schtóž ſudzi, ſo ma ſo temu bjesbóžnemu jeho hréch do węcznoſcę ſdžeržecž, tón je ſo tak daloko wot Boha ſdalil, ſo ani nježlyſchi ani njeſroſyimi jeho ſlowo: tak wérnje, hacž ja žiwý ſým, praſi tón knjes: ja nimam ſpodobanje nad ſmjerču bjesbóžnego, ale ſo by ſo bjesbóžny wobrocził wot ſwojego pucza a by žiwý był. A čomu dyrbjał tón knjes temu jeho hréch a ſloſcę ſdžeržecž, kiž ſo wot ſwojego hrécha a wot ſwojeje ſloſcę wotpraji a wuſwobodži, tak daloko hacž w člowskej mozy ſteji, kiž ſwoju ſloſcę ſpóſnaje a ſuſo dobre czini, ſchtož je wobeschoł, kiž po ſlowie žiwenja khodzi a czini, ſchtož je pſched Bohom a člowljekami prawe a dobre? Nje- dyrbjał Boh tón knjes temu, kiž jeho pomož pyta, ſwoju hnadnu ruku ſkicziež? Dyrbjał wón roſlamanej duschi, kotrež je hlódnia a laczna po prawdoſczi, po wodaczu hré- chow ſawutlicž dacž? By tuta ſurowoſcę híſhce praw- doſcę byla? By Boh tón knjes, hdý by na tajke waschnje prawdoſcę wopokaſał, híſhce tón knjes był, kiž je prawy a kiž prawdoſcę lubuje?

Spomínym na to, ſchtož tón knjes ſ Schimanej džesche, jako tónle farisejſki, kiž běſhe jeho ſ ſebi pſcheprøſyl, ſudzesche: hdý by tón profeta był, dha by wón wjedził, ſchtož a ſajka ta žónska je, kiž ſo jeho dótka, pſchetož wona je hréſchniza: komuž je mało ſpuſhczene, tón mało lubuje. Hnada, kotrež ſo bjesbóžnemu, kiž ſo wobroczi, doſtanje, teho ſ mozu nuczi, ſo by prawdoſcę byla jeho džel. Ssudzi dha tón knjes potom njeprawje, hdýž w hnadze pſchikryje, ſchtož je bjesbóžny wobeschoł, kiž je ſo ſaſlepicež dał, a hdýž na njeho jenož hlada jako na nowe ſtworjenje, kotrež je ſo cziniło pſches ſlowo a ſtuk ſbóžneje hnady Božeje? Tón knjes prawje ſudzi, zýle prawje, hdýž bjesbóžnemu, kiž ſo wobroczi, wodawa.

Boh njeſda ſo nam węczniſe ſhubicž,
Pſches Chrysta wſchitkim pomhačž chze,
A ſmilnoſcę da we ſsynu lubicž,
Dla teho ſsyn naſch ſbožnik je
A klapa ſtajnje ſ luboſcžu
Tak móznie wo tu wutrobu. Hamjeń.

R. w B.

W czemnoſci.

Něhdyl mje něchtó do wuſkeje ſtwicžli ſwojego wobydlenja dowjedze a mi ſyli kanarikow poſkaſa, kotrež wón tam ſ dobrým ſpewarjam wutwucžowaſche. Mi nadpadže, ſo móžesche ſo ſwétlo do kóždeho tych malých kaſchczikow jeno. pſches jeniczku mutnu

ſchleñzu pſcheſiſhcežowacž. Duž ſo teho muža ſa pſchiežinu taj- ſeho naprawjenja pſchach.

„To wój njeſeſče?“ wón rjeliſ „w czemnym wone naj- rjenscho ſpewaju.“

Tole ſlowo wofebiti ſacziſhcež na mnje ſcžini, a w nim ſdasche ſo mi wjeli wopſchijate bycz.

Za na to pomyslích, hacž Boh tón knjes ſe ſwojimi ſpewa- rjemi, člowljimi duschemi, tež tak nječini? Hacž ſebi wón težame tež w czemnoſci nječehnje? W czemnym wone najrjenscho ſpewaju. Kaf wjeli kraſnych a troſhnych kherluſchow, kotrež nam ſ natwarjenju ſluža, njebychmy měli, njebudžiſche Boh te wutroby, ſ kotrejž ſo wone žórlachu, pſches czemnotu horja wot ſwéta tak-rjez wotdželil a do ſwiateje ſamoth ſamkyl! Kaf něktryh kherluſch ſwojich ſerbſkých ſpewarſkých njebudžiſche th, mój luby čitarjo, ženje tak murnje a wutrobnje ſpewaſ, hdýž ty njeby ſ czemnoſcze czećpjenjow ſ Bohu horje ſhadowacž dyrbjał! Schio dha budze ſ hnujazej wutrobu wo kraſnoſci ſwojeje domiſny ſpewacž, hdýž ſo wón w zusobje njevidži?

F.

Bože wulke ſmilenje.

Slož: O ty ſuboſez pſche wſchu měru —

Bož mi dolh a ſchtrafu ſpuschczí
A ſo ſmili nađe mnu;
S hréchow rječasow mje puſhczí,
Da mi ſaſo ſwobodu.

Sraduj ſo a wylkaj, duscha,
So twój Boh tak milý je;
Džakowacž ſo tebi ſluſcha,
Khwalicž jeho ſmilenje.

Skončene bu rachnowanje,
Dokelž rukowarja mam,
Kotrež jako ſarunanie
Sſwoju frej je pſchelal nam.
S tej bu wſchón dolh ſaplaczeny,
Ani ſbytka njevoſta;
Boži hněw je wuhaſnjeny,
Njebojo ſo něk wotanka.

Ach, kaf běch ja wobcežený
S wulkim dožnym brémjenjom,
Nufy, strachej wuſtajeny
S luſathym ſhym ſwědomjom!
Želny knjes pak hněw ſwój ſtuži,
Klecžo proſtwa ſlutkuje.
Dokelž mi mój ſſredník ſluži,
Sa mnje ſobu proſhesche.

S tym ſo ſdobri moja ſchoda,
Snicži dožne wopíſmo;
Bož mi wſchitke hréchi woda,
So mnu ſaſo ſjedna ſo.

Něk njech wón mje ſměrom puſhczí —
Ja ſo teho troſhtuju:
Bož mi dolh a ſchtrafu ſpuschczí
A ſo ſmili nađe mnu!

K. A. Fiedler.

Kschesczijanske a zyrkwinske waschnja nascheho luda.

Bo pschednoschku podal s. M.

II.

Nětko pschewodžeje mje psches wožebite dny nascheho žiwjenja wot kolebki hacž k rowej. Pschi tym wožebje sačuwamý, so je Boh nam blisko, hdž ſo nam w domje džecžatko wobradži, hdž nasch ſyn a džowka do mandželstwa ſlupitaj, abo hdž ſo jedyn naschich lubych wotwoła. Ssyna rjanych waschnjow pschi tym.

Pschi kſcheczeniz! Hloj, tam je waschnje, ſo baba džecžatko dužy k kſcheczenju do maczeřneju rukow požiwschi ſo ſ czechia pomož njeſchinjeſu ani žanu njeſcheczelſu móz njeſtadžeržuju. To je pschiwera. Pschiwera wostanje pschiwera. Staré čažy ſu ſebi wſchelake babilé. Ssamo wo naſchim Lutheru ſo powjeda, ſo je pječza ras prajit, džecžatko ſ njeſchědnej wulkej (wodowej) hlowu wuhladawſchi, ſo je to pschemeník a čertowe džecžo. Wéra wucžini, ničo pał pschiwera. Kmótsjo chzedža ſchkitowaza murja bycž ſa twoje džecžatko. Hladaj ſebi kſchesczijansz! a derje ſmyſlených kmótrów! Tajlich, kotsiž bychu kſhmani byli, ſa to male na proſh žiwjenja a psches mlođoſcz ſpěvacž, jemu k wutrobje dobre ſlowo prajicž a ſe ſwojim kſhodenjem rjane ſnamjo dawacž. Hdž nechtó ſ luboſczu a ſ czecheczenjom na tohole muža abo na tamnu žonu ſpomina, prajizh: To je mój kmótr, to je moja kmota, kif ſtaſ mi k žohnowanju byloj, kaf derje ſa njeho to! Miz na to maſch wožebje hladacž, hacž ſ pscheczelſta abo hacž ſamožiteho woliſch. W měſce Ramjenizy je ſo črijoda dobrých wožebniſchich žónſtich na to ſjednocziła, ſo chzedža kſhodym ſwolniwje kmótsicž, hdž znano 6., 9. abo 12. džecžatko pschiindže. Wone potom huſčiſcho ſa nim hladacž kſhodža, kaf ſo po čeſle a duchu ſastara. To mohli wěſo tež my wſchitzh ſe ſwojimi mótmami činicz. Pschi kſchesczijanskim kſcheczenju a kſhazu bliđove pacžerje ſpěvaja, tež tón a wony pschiſprawny kſherluſch ſanjeſu. W naſchich herbiſtich wožadach je drje powſchitkowne waschnje, ſo nježelnice (mandželſte) w ſwojim čažu (po starym waschnju po ſchecz uježelach) ſ džecžatkem, abo hdž je hižom wumrjeļo, ſame ſe mſchi pschiindu, ſemſchi a wulhód džerža, ſa ſebje a ſwoje džecžo ſo džakujo a dobroproſcho. W jenym měſce pał macžerje po dokonjanym přením lětku je do Božeho doma pschinjeſu a ſ nim na ſemſchenju pod požohnowanjom woſlo woltaria džej, dar woprujo.

Léta kſhetsje beža. Ssyn a džowka k woltarjej ſlupitaj, kſcheczijanski ſlub wobnowicž a k Božemu bliđu pobycž. Po starym waschnju kmótram pschi tym ſo džakujetaj, starschim a tež wucžerjam wotproſhtaj. Něhdje pschi konfirmaziji dupu ſ kſhizom a křoni wupyschuj. O njech wſchitzh mlođi kſchesczijenjo ſa tym ſteja, ſo bychu ſe ſwojim ſadžerzenjom na ſwoju kſcheczenizu křoni ſtaſili. Sslubjenaj do werowanja a mandželſtaj, hdž džecžatko wocžakujetaj, prjedy k ſpovjedži džetaj.

A nětko tón rjaný, tón najrjeñſhi džen mlođoſcze! To je, hdž wutroba mlođemu poſlakuje: „Kaf ſy whole ſo ſbožowony!“ hdž rót ſlubi: „Sa a mój dom chzem temu knjeſej ſlužicž.“ Tam a ſem je waschnje, ſo tež duchowny pschi ſlubjenju ſwoje ſlowo praji, wožebje pschi dlějſchim čažanju mlođej na werowanje, ſo nawoženi a njevjeſče čežny wobkhad na wutrobu poſloži. Kóžda prawa njevjeſta chze tola ſ wěnčkom a kóždy pěkný nawožení ſe ſelenym wonjeſchkom k woltarjej pschińcž.

„Něhdji ſněhi nańdu,
Liczkom róže ſańdu,
Róža njevinoſcze
Węczęne rjana kęze!“

Wěnž ſunich waschnjow kwažny džen krafzna. Tudy njech je jenož ſpomnjene, kaf ſo we wſchelakich zyrfwach porej pschi woltarju biblija pschepoda, w mjenje wožadu. Njech tola starschaj abo kmótr (kmótra) ju wobstaraja, hdž to wožada nječzini. Sa mlođeu mandželſteju kaž tež ſa pacžerſke džecžo wostanje ſiwjate pižmo krafzny dar.

Budžetaj mandželſtaj czechnu bibliju docžakacž, kofruž naſcha najwyſchicha zyrfwina wýſchnoſcz pschi ſlotym mandželſkim jubileju doſtojnym poſtwiecznje? W Božej ružy to leži. Wóry ſo druhdy khorosz do domu ťama — druhdy dolha a czechla. Kſchesczijanskí naložk je pschi tajlich padach, dobroproſchenje ſ kletki ſa kſoreho činicz dacž. Na jenym blaču ſo drje tež džakowanje po ſbožowym wotkhorjenju činicz dawa.

Hacž do kónza žiwjenja a pschi kſhowanju hiſhce ſchesczijan a jeho derje měnjaſa duchowna macž, zyrfej, w hromadže džetaj. Sprózneho na poſledním puežu pschewodža ſ Božim woſkaſanjom jako poſledním troſchtom. Duchowny a ſchula ſobu džetaj pschi pschewodženju. Na jenym blaču ſwonkownych wžow ſemrijeteho radž nimo zyrfwje wjesu, na druhim dorosczenych psches zyrfej, hdžez ſu pschi žiwjenju ſwoje měſio měli, njeſu. Džecžatku kmótsjo na pschewodženje pschiindu a ſmjertru pschu pschinjeſu. Mlođi lindžo towarſchow a towarſchki, kif je hórká ſmjerč ſim ſahe rubila, czechza. Žim wjeczor do kſhowanju ſmjertru kſherluſch wuſpěwacž džej a pschi poſrjebie pschu a čežne pschewodženje dadža. W jenym wožadze hólzy a holzy ſ tym ſwoje dželbracze a želenje wopokaſuju, ſo ſo tſi nježele dolho wot harj a ſwježelenja naſad čahnu, knježnih tež kvečzik we wložach ſapleczeny noscha. Wſchitzh ſnacži a bližſchi pscheczeljo pał hiſhce nježelu pschi wopomnjeſu njebočicžemu ſmjertru kſherluſch ſpěvacž pschiindu. Šawostajeni pał njebočicžlich dołho we wutrobje noscha, ſim na narodnym abo ſmjertrnym dnju a na ſmjertrnej nježeli pschi kónzu zyrfwneho ſeta ſwoje ſwětki poſtwieczicž džej. A pomnik pschi jich row. Cserbjo herbiſke ſlowa, ſ najmjeñſha někaſlu ſchtucžku, na njón naſpaja, a duchowny je ſim pschi tym k radze a k pomožu. We wóznej ſwježenej roli čaka podróžnik, herbiſti — němſti, na wulke ranje ſtawanja.

(Pschich. ſkónčenje.)

Bóh džiwy čini.

Sedýn duchowny tole piſche: „Ke mni ras muž ſaſtupi a takle počza: „Wericze dha Wy hiſhce, ſo Bóh je, kif dženža hiſhce džiwy čini? Sa Wam praju: ně. Hdze dha dženža něſchtó podobne widžimy, kaž Eliaſhove ſeživjenje psches ſapałow, abo hdze žadyn tajſi džiwy, kajkiž je ſo wudowje w Barpacze ſtač dyrbjak? Dolež na ſemi telko ludži bydli, ſo Bóh wo kóždeho jenotliweho staracž nježož. Duž dha je wěſte, ſo žadyn tajſi Bóh njeje, kajkiž je nam w starym testamencze wopisany.“

Sa teho muža, kif takle rěčesche, proſchach, ſo by naſajtra ſe mni do mojeho bydla pschischoł. W poſtajenym čažu wón tež pschiindže, a mój ſo do trochu wotležaneje hažy ſwojeho měſta podachmoj. Do twarjenja ſe ſchýrimi ſchožami ſaſtupichmoj. Po tójschto ſchodach mějachmoj ſtupacž, hacž na poſledku psched durjemi ſaſtachmoj. Na naju ſlapanje namaj starschá žónſka wotewri a mój ſaſtupichmoj do małej ſtwicžki, w kotrejž najwjetſchi porjad ſ volnej čiſtoſežu knježesche. Pschi ſeženje we ſwojim ťazu wotkhorjenia žónſka ležesche, kofraž namaj ſwoju blědu ſlabu ruku poſticeži a naju pscheczelne powita. Hdž ſo ju proſchach, kaf ſo jej wjedże, počza ſo luboſcziwje poſměkowacž a tole wotmolwi: „Sa mam ſo zyle derje. Hladajecze tola, kaf rjenje mi naſtne ſlónčko ſo woſnom nuts kvečži.“

Mój ſo k jejnemu ťazu ſyzechmoj a nětko namaj wona poſjedasche, ſo bě ſo dženža runje 35 lět minylo, hdžez běſche ſo

lehnhez dýrbjaka. Tačo 8 lětna holčka bě s wosa padnýla a řebi rjap wobškodžila a njebešche wot teho čařa wjazy řožo wopuchčila. „Mój nan“, tačle dale powjedasche, „je hížom dolho morwý, a psched 8 lětami wumrje tež moja macž. Tutoń džen běše tón najsrudnišči w mojim zylém živjenju. Sprózna wot ſwojeho džela bě ſo wona ras wjecžor ſa blido ſydnýla, duž widžach, ſo ſwoju hlowu do ſadu načili a woči ſandželi. Ta čzych stanhez a ſa njej pohladacž, ale ja ſo hibnhez njemóžach — a hdyž jejnu ruku pschimnych, bě wona ſymna, moja macž běſche morwa. Płaczło ležach psched ſwojei macžerju; ſ njej bě mi poſlednia pomož wsata. Schto dýrbjach ſapocžecž? Ženo ſ wulkej ſloſcžu móžach ſo nětač po jſtivje wlez, ſ domu hicž, bě zyle nje-móžno. Poſledni dörtk hleba bě ſjedženy. Žadyn pjenježk tu njebe, ſo moħla ſemrētu macž khowacž. Běſche dha mój Bóh, kž bě mi dotal pschezo hnadnje pomhal, mje nětko zyle wopuchčil? To ſo tak ſdasche. Duž ſo wo durje klepasche, a žónska ſastupi — ta hora pschi tym na tu žónsku počaſa, kotař běſche namaj durje wotewrič — kotař ja njeſnajach, haj, kotař ja hishcze ſenje widžala njebeč. Bóh běſche mi ju pójlač. Ta bu moja wot-hladařka. A wot teho čařa mi na ničim njeje pobrachowało. Bóh je ſo ſa mnje džen wote dnja ſwěru ſtarak; haj, wón je mi wjazy dał, hacž ſym trjebač.“

Na moje praschenje, hacž ju tež hewak hishcze ludžo a psche-čeljo wophtuju, wotmolwi wona wježela: „Te poſlednje lěta mje ſkoro wſchěnje ſužodža wophtuju, a ja móžu ſ nim potom pschezo ſ nowa wo ſloſcži Božej rěčecž. Haj, kač dobročiwy je tola naſch Bóh w njebečach! Nječamý ſo jemu nětko w hromadže ſa jeho dobročiwoſcž džakowacž?“

Na to wſchitzu ruzh ſtylnychmý a ſo ſ nutnej modlitwu džakowachmý. Po modlitwie prajachmoj khorej božemje a bory ſaſo wonkach na haſh ſtejachmoj. Mój pschewodžer pak mi nětko prajesche: „Haj, ja tola widžu, džiwów je hishcze doſcž, jeno ſo woči wocžinjamý, ſo byčmý ſo jich dohladali.“

Sa druhich dželacž.

Hdyž hlezor Hadrijan ras psches Paläſtinu pucžowasche, wón ſtareho muža wuhlada, kž ſigowz ſadžesche, duž ſo jeho woprascha, kač ſtarý je. „Ta ſym“, wotmolwi ſchědžiw, „dženža runje 100 lět“.

„Myblisč ſebi“, praschesche ſo hlezor dale, „„ſo budžesč pschi ſwojich wýžových lětach wot tuteho ſchtoma, kotař ſudy ſadžesč, hishcze plody ſchězipacž móž?““

Schědžiw ſo ſmělkajo ſ hlowu tſchafesche a wotmolwi: „Ta wſchak niz, mój knježe, ale po mni budža ludžo tež chycz živi byč. Dýrbjalo ſo Bohu ſpodobacž, mi wot tutých plodow woptacž dacž, dha chzu to ſ wulkim džakom pschijecž. Je-li ſo niz, dha njech je druh wužiwaju, runje kaž ſym tež ja plody tých wužicž ſměl, kž běchu předy mje živi a ſu ſo ſa mnje prázvali.“

Tež na duchownym polu jedyn ſyje a druhí žneje. Teho dla pak tola žane dželo nječinjene wostacž nježmě.

Wobročenje wopilza.

Młody duchowny bu do wožady powołany, hdyž bě do khe čařy hížom palenz ſ knjescem. Duchowny wot wſchego ſpočatka ſe wſchej wotroſcžu pschečiwo palenzpicžu wustupowasche. Tole pak ſo wožadnym njeļubjesche. Kas jeho do wotležaneho doma ſadachu, ſo by tam přenje narodžene džecžo wuſchčil. Sſlonzo jara paleſche, a duchowny wſchón pschečzopleny psched hudy domečk, kž wýžoko na horje ſtejſeſche, pschiindže. Psched durjemi młody hospodač ſtejſeſche a duchownego ſ tym poſtrowi, ſo jemu

ſ tſchepotazej ruku na latu ſchleńčku palenza poſkieži. Duchowny poſkieženu ſchleńcu měrnje do boka ſtoreži a pschečzelnje rjekn: „Ta ſo wam lubje džakuju; ja žaneho palenza njeſpiju. Do jſtivý pschischedſhi ſa hudoňm blidom wjazy palenzpicžkom ſedžo wuhlada, kž palenz piſachu. Bjes teho, ſo by ſo do nich ſe ſwarje-njom dał, duchowny blido wotrumowacž pschikafa a na to ſa bělym rubom pytaſche, ſo kotař ſužodža wodže. Na to ſchčeňſku wučbu džeržesche, kž běſche jara huta a do wutroby rěſaza, a ſkóncženje po wuſchčenju džecža dom ſ ežekej wutrobu a ſ tej proſtwu, ſo chyž ſo Bóh nad hréšnym domom ſmilicž, wopusheči.“

Mjes tym bě ſchějč ſet ſaſchko. Duchowneho běchu na druhé město pscheſadžili; ale pschi ſklađnosceži miſionskeho ſwiedženja běſche wón jako ſwiedženſki předař ſaſo do tamních ſtron pschischoł. Po dokonjanej Božej ſlužbje jemu powjedžichu, ſo na njeho wonkach muž čařa, kž je 5 hodžinow daloko ſhem pschischoł a kž chze ſ nim poręczecž. Duchowny da jemu do jſtivý ſaſtupicž. „Snajecže mje hishcze?“ praschesche ſo tónzamý, „dopomnicže ſo na tamne wuſchčenje w palenzowym domje? Ta ſym tamny hospodač a tola niz wjazy tónzamý.“

Duchowny ſnajesche teho muža hishcze derje, a nětko jemu tónzamý tole powjedasche: „Tehdy pschi tym ſchčeňenju moji palen-zowi towařchojo ſo mnu wjetowachu, ſo ſebi ſwěřil njebyč, duchownemu pschi jeho ſaſtupjenju do mojeho domu ſchleńčku palenza poſkiežie. Woni jedyn tole, dwaj, tři a ſkóncženje pječ ſoleč ſadžichu, a ſa tón pjenje ſo, ſ wjele ſchleńčkami pjaný ſežinjeny, ſkroblich, waž ſe ſchleńcu palenza, ſ tej nadžiju, ſo mi tutu ſchleńcu ſ ruky wuraſhče, powitacž. Wascha pschečzelná ſloſcž pak, ſ kotař ſu ſchleńčku do boka ſužesche a ke mi prajesche: „ja ſo džakuju, ja žaneho palenza njeſpiju“, běſche mi přenja ſwětka pruha, kž mi moje hubjenſtwo počaſa. Te ſlowa potom, kž w pschi ſchčeňenju mojeho přenjeho narodženeho rěčesche, ſu mi hlučko do wutroby rěſale. Hdyž dýrbjach někotre dnj poſdžiſho do wojakow, ſkyschach přenju nježelu ſaſo pokutne předowanje, tak ſo ſo ſwojich hréchow dohladach. Wot teho čařa pocžach hinaſchi byč, a nětko je Boža hnada mje zyle pschewobročila.“

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

— Nowy knjeg ſuperintendenta Dahlmann we Wojerezach ſo piatki 16. februara psches knjega generalnego ſuperintendenta D. Haupta ſ Wrótſlawia do ſwojeho noweho ſaſtostvita ſaſtupacža. K temu budže dopołdnja w 10 hodž. ſjawna Boža ſlužba.

— Nowy ſchulski ſalon je ſo ſrijedu 7. februara w ſejmje wuſadžowal a potom wubjerkej, k temu wuſwolenemu, k dalschemu wuſadženju pschepodař. Konſervativni ſteja na ſalonku ſalonja. Liberalni pak nječadža ſo do teho ſamakacž, ſo wýſchnoſcž ſebi žada, ſo by ſo nabožinſka wučžba po ſaſadach naſchego wěruwusnacža wučžila, a ſo bych ſužerjo po ſaſadach něčiſcheje wědomoſcze wučžicž mohli. To njerěka pak nicžo druhé, hacž njevérje durje do ſchulow wotewricž. My mamý nadžiju k naſchej wýſchnoſci, ſo kruče a wěſeje na ſwojim ſtejnſchežu ſteji a ſtejo wostanje.

— Sa pschihotowanske džela ſa ſelesnizu wot Radworja do Kamjentza ſejm 500,000 hr. pschiswoli.

— Saúdzenu ſrijedu je hlezor ſ trónſkej rěču hlezorſtvoſný ſejm wotewril. Praschenje je, kotař wutroby ſajimuje, „ſchto budže tónle ſejm dokonjecž? Budže wostacž abo budže jón wýſchnoſcž roſpushečicž dýrbjecž?“